

باسمه تعالی

مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	ساعت شروع : ۸ صبح	رشته : ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی
تاریخ امتحان : ۲۳ / ۳ / ۱۳۸۷		سال سوم آموزش متوسطه	
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۸۷	

ردیف	سوالات	نمره
	الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره) معنی و مفهوم عبارت ها و بیت های زیر را به نثر روان بنویسید. ۱- منجنیق ، ایشان را بیاموخت. ۲- چه زَمهریر غریبی . ۳- آن را به خانه‌ی صبیته منتقل کردیم. ۴- از ایام عتیق یادگار مانده . ۵- خدایت ثنا گفت و تیجیل کرد. ۶- گل مُصحف صد برگ به سوگند گشوده است. ۷- پسران بازرگان عَطَلت پدر بشنوندند و منافع آن نیکو بشناخت. ۸- نه بدو ره ، نه شکیبایی از او ۹- نیک و بد، چون همی بیاید مُرد ۱۰- مانند پنبه دانه که در پنبه تعبیه است ۱۱- همیشه چشم نهاده بودی تا پادشاهی بر چاکری خشم گرفتی و آن چاکر را نُت زدی و فروگرفتی.	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۱ ۱
	ب) معنای هر یک از واژه های مشخص شده را بنویسید. (۴ نمره) ۱- جامه پشمین از برای گد کنند. ۲- هر جا که در آغوش صبا غنچه‌ی وَردی است. ۳- به بوی آنکه درمانش تو باشی. ۴- کان چنان ماهی نهان شد زیر میخ . ۵- ایشان اند که از بهایم اند. ۶- به فراسْت صادق دانست که حال چیست. ۷- لایه‌ی رستم در اسفندیار کارگر نمی افتد. ۸- هر یک را به نوعی استمالت نموده .	۲
	پ) خود آزمایی (۴ نمره) ۱- چرا به اعتقاد ناصرالدین شاه « طاق بسطام » درست است، نه « طاق بستان » ؟ ۲- جمله‌ی زیر را به فارسی امروز بازنویسی کنید. به برکت این افسون ، نه کسی مرا بتوانستی دید و نه در من بدگمانی صورت بستی . ۳- شاعر در بیت زیر ، درمان دردمندی روزگار را در چه دانسته است ؟ « یک چند روزگار ، جهان دردمند بود به شد که یافت بوی سَمَن را دواى طیب » ۴- در بیت زیر یک تشبیه نهفته مشخص کنید. « اشک بیهوده مریز این همه از دیده، کلیم گرد غم را نتوان شست به طوفان از من » ۵- اگر داستان دیوار را داستانی نمادین به حساب بیاوریم ، هر یک از عناصر زیر نماد چیست ؟ الف : پتّا ب : همسایه ۶- در عبارت : « تو نیز اگر توانی، سر خویش گیر و راه مجانبت پیش.» بین کدام کلمات آرایه‌ی سجع وجود دارد ؟	۰/۱۵ ۰/۷۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵
	« ادامه‌ی سوالات در صفحه‌ی دوم »	

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۲۳ / ۳ / ۱۳۸۷	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۸۷		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	

ردیف	سؤالات	نمره
	۷- پیام کَلّی حکایت زیر چیست ؟ بهلول را گفتند: « دیوانگان بصره را بشمار. » گفت: « از خَیْزِ شمار بیرون است. اگر گویند، عاقلان را بشمارم که معدودی چند بیش نیستند. »	۰/۱۵
	۸- بیت زیر به کدام واقعه اشاره دارد ؟ « شبی بر نشست از فلک برگزشت به تمکین و جاه از مَلْکِ برگزشت »	۰/۲۵
	ت (درک مطلب (۴ نمره) ۱- با توجه به ابیات زیر، به سؤالات پاسخ دهید: « دانه پنهان کن، به کَلّی دام شو هر که داد او حُسن خود را در مَزاد الف) منظور از « گیاه بام شدن » چیست ؟ ب) مفهوم کَلّی بیت دوم چیست ؟	۰/۱۵ ۰/۱۵
	۲- در بیت: « درخت تو گر بارِ دانش بگیرد - به زیر آوری چرخ نیلوفری را » منظور از واژه های زیر چیست ؟ الف) درخت (ب) چرخ نیلوفری	۰/۱۵
	۳- بیت: « اگر یک ذره را بر گیری از جای خلل یابد همه عالم سراپای » به چه نکته ای اشاره دارد ؟	۰/۱۵
	۴- در نوشته‌ی « می توانست نگاه این یکی را در چله‌ی کمان بنشاند و به سوی دشمن پرتاب کند. » منظور از عبارت « نشان دادن نگاه در چله‌ی کمان و پرتاب آن » چیست ؟	۰/۱۵
	۵- در کدام یک از ابیات زیر شاعر از اینکه چون ابر باشد، ناراحت و گریزان است ؟ الف) مرا به بود و نبود جهان چه کار، که داد ب) زمین سترون و در وی نشان رویش نیست	۰/۲۵
	۶- در بیت: « مگوی آن چه هرگز نگفته است کس مفهوم آن را بنویسید. به مردی مکن باد را در قفس » عبارت کنایی و	۰/۱۵
	۷- در عبارت شعری « و پیمان برادری ات / با جبل نور / چون آیه های جهاد / محکم »: الف) مخاطب شاعر کیست ؟ ب) منظور از جبل نور چه کسی است ؟	۰/۲۵ ۰/۲۵
	۸- بیت: « گر بسی بینی عدد، گر اندکی هفت گانه‌ی منطق الطّیر عطار اشاره می کند ؟ آن یکی باشد در این ره در یکی » به کدام یک از وادی های	۰/۲۵
	« ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی سوم »	

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۷ / ۳ / ۲۳	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۸۷		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	

ردیف	سؤالات	نمره
	ث) تاریخ ادبیات و دانش های ادبی (۳ نمره)	
۰/۲۵	۱- زاویه‌ی دید عبارت داستانی زیر چیست ؟ « چون بامداد شد ، خداوند دگان بیامد. پاسبان چون او را از دور بدید ، دعا و ثنا گفت و شکرها گزارد.»	
۰/۱۵	۲- دو آرایه‌ی موجود در بیت زیر را بنویسید. بادِ خزانِ نکبتِ ایامِ ناگهان بر باغ و بوستانِ شما نیز بگذرد	
۰/۲۵	۳- ذکر نام و ادای احترام به پیامبر و بزرگان دین و ستودن ایشان است که معمولاً در خطبه ها و دیباچه های کتاب ها می آید.	
۰/۱۵	۴- نام پدیدآورندگان آثار زیر را بنویسید. الف) تفسیر کشف الاسرار و عدّه الأبرار ب) تبسم های شرقی	
۰/۱۵	۵- نوع نثر آثار زیر را بنویسید. الف) تاریخ جهانگشای جوینی ب) قصص الانبیا	
۰/۲۵	۶- کاربرد کدام آرایه‌ی ادبی ، باعث زیبایی بیت زیر شده است ؟ خروش آمد از باره‌ی هر دو مرد تو گفتی بدرید دشت نبرد	
۰/۱۵	۷- شرح زیر هر باره‌ی کدام اثر می باشد؟ « یکی از آثار معروف شیخ محمود شبستری می باشد که در پاسخ به سؤالات منظوم امیرسید حسین هروی در ۹۹۳ بیت سروده است . »	
۰/۲۵	۸- تعریف : « یکی از شاخه های ارزشمند و مهم علوم ادبی معاصر است که ما را از تأثیر پذیری ادبیات ملت های مختلف جهان و نیز تأثیر پذیری شاعران و نویسندگان یک ملت از هم آگاه می سازد. » درباره‌ی کدام گونه‌ی ادبیات است ؟	
۱	ج) شعر حفظی (۱ نمره) بیت های زیر را کامل کنید. ۱- ار نگردد گرد دل از بیخ و اصلش بر کنم گردون اگر کند ، گردون گردان بشکنم ۲- الهی ، آتش عشقم به جان زن	
۲۰	« موفق باشید »	جمع نمره